

Big Chief Sitting Bull

Wie is Big Chief Sitting Bull?

Het is een man, die al een gevorderde leeftijd heeft, zozeer zelfs, dat hij bij de gevechten van Wounded Knee was en daar ook inderdaad zo gewond raakte, dat hij alleen nog maar kan zitten.

In zijn jeugd leerde hij van zijn vader en grootvader, hoe hij de tam-tam moest bedienen en toen hij dat goed onder de knie had, verzorgde hij jarenlang de verbinding tussen de verschillende stammen.

Doordat hij er zo'n lol in had, kon hij wel 30 woorden per minuut wegtrommelen en nemen kon hij tot een snelheid van 60 woorden per minuut.

Zijn handen en vingers zijn nu stram door zijn leeftijd, dus heeft hij zijn opvolger de kunst van het overbrengen van berichten geleerd.

Wel vindt hij het belangrijk, dat de verhalen van al die mensen, die met de tam-tam (lees seinsleutel) de berichtgeving en veiligheid hebben verzorgd, bewaard blijven. Hij is een man, die door de jaren geleerd heeft, om bescheiden te blijven, niet op de voorgrond te treden en mensen te motiveren.

Monika, Thea en ik hadden de eer, om hem eens te mogen ontmoeten en naar zijn levensverhaal te luisteren.

Toen wij hem vertelden, dat wij de oude morse verhalen op schrift wilden stellen, begon hij te glimlachen en zegde hij ons zijn medewerking toe.

Hij geeft geen orders, vertelt ons niet wat we moeten doen en hoe we iets moeten doen. Via zijn geest krijgen we ideeën van hem en die gebruiken we dan weer om een blad samen te stellen, in de hoop, dat diegene die het leest, het zal herkennen, of het leuk zal vinden om te lezen.

Wel stelde hij als vriendelijke eis, dat het eerste nummer onder zoveel mogelijk morseliefhebbers gratis verspreid moest worden, vandaar dat u nu dit nummer op de deurmat vindt.

Hoe die oude indiaan heet, vertel ik u niet, want hij vond het niet nodig, dat zijn naam ooit genoemd zou worden.

Gerard PA3AAE
25 december 2000

HelleMonster

ter nagedachtenis van Rinus Hellemons PAØBFN
ex-DA2WH

Signalen uit de ether
en van
zingende draden

Jaargang 1, nr. 1

Winter 2000/2001

Redactie:

Monika Pouw-Arnold PA3FBF / NL10416
Raadhuislaan 31
3641 EG Mijdrecht
Fax : 0297 – 28.59.47 (24 uur)
E-Mail: Mel.Arnold@inter.NL.net

Abonnementen:

Thea & Gerard Meijs PA3HBP & PA3AAE
Achterweg 18
3248 AA Melissant
Tel. : 0187 – 60.38.08
E-Mail: thea@tomaatnet.nl

Prijs :

“**HelleMonster**” verschijnt rond de seizoen wisseling,
dus 4 maal per jaar.

Per kalender jaar f 24.-- / € 11.--

2001: f 18, -- / € 8.15 nr. 1 is gratis!

f 8,40 / € 3.80 losse nummers

Overmaken naar Giro 900.28.93

t.n.v. T. Meijs-Nijssen e/o
Achterweg 18
3248 AA Melissant

**(Overname van artikelen na schriftelijke toestemming
van de auteur)**

Als je wat ouder wordt, dan ga je vaak terug denken aan de mooie dingen in je leven, momenten, ervaringen, belevenissen, je persoonlijke hoogtepunten. Dat was ook bij mij het geval en aanleiding om een bezoek te brengen aan een goede oude bekende van me in Bergen op Zoom.

De ontvangst was weer allerhartelijkst door Antje Hellemons, de XYL van de helaas te vroeg gestorven "Rinus met de Sinus", PAØBFN, de welbekende grondlegger van het tijdschrift "Morsum Magnificat".

Rinus had al eerder het boek "De Vonkenboer" geschreven, tot hij op 12 februari 1983 het idee kreeg om een periodiek te gaan uitgeven. Al een maandje later lag het boekje op de deurmat van de eerste abonnees - 18 in totaal. Maar met medewerking van vrienden liep dat al snel op tot zo'n 450.

Met Antje werden weer vele goede oude herinneringen opgehaald, zoals de vele redactie vergaderingen, die ik samen met OM Dick/PA3ALM bijwoonde en waar Antje altijd voor de broodjes zorgde en de overheerlijke soep. Maar natuurlijk werd ook even stil gestaan bij het Silent Key gaan van OM Rinus, nu alweer 12 jaar geleden.

Ook de foto albums kwamen op tafel en werden de hoogtepunten uit het zeer rijke en bewogen leven van Rinus en zijn Antje weer eens bekeken. Tot Antje ineens opmerkte: "Ik vind het nog steeds jammer, dat het boekje van Rinus niet meer wordt uitgegeven. Althans in de stijl, zoals hij dat altijd deed en ook hij alleen maar kon".

Ja, daar zat ik, want ik had al gehoord dat er plannen waren om die oude draad weer op te pakken. Men wilde weer de echte verhalen lezen over Morse en al die aanverwante zaken.

Ik was er zelfs over benaderd en kende daardoor ook het probleem hoe dat nieuwe boekje moesten gaan heten. De

oude, oorspronkelijk naam was onbruikbaar geworden, dat besepte ik ook. Bovendien, wie is in staat om de stijl van Rinus te evenaren ? Niemand toch, zelfs in de verste verte niet. Maar wat dan wel ?

De vele foto albums lagen nog kriskras op tafel met bovenop een foto van een oude legertruck. Rinus had eens van zijn commandant opdracht gekregen om die truck in te richten als verbindingcentrale en als volbloed radio man had hij zich met hart en ziel op die opdracht gestort.

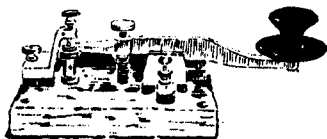
En toen de klus geklaard was moest dat ook herdacht en vastgelegd worden. Dat kon alleen op de typische manier van de "Bourgondiër" Rinus. De kar moest gedoopt worden door XYL Antje en wel met 2 blikjes bier.

Ook dit borelingske kreeg een passende naam:

"Hellemonster".

Toen ik de foto's van de doopplechtigheid zag ging er meteen een lampje bij me branden. Een radioverbindingswagen, was dat niet wat Rinus altijd nagestreefd had - verbindingen maken - communiceren ? Niet allen op de sleutel, maar vooral ook in al zijn geschriften ? Kernachtig samengevat in het monster van Hellemons....."HelleMonster"

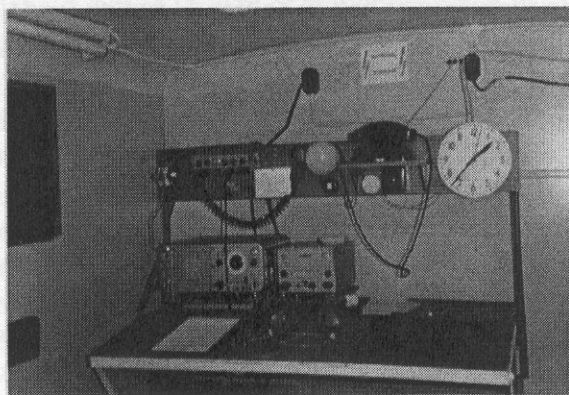
Toen ik 's avonds moe maar voldaan thuis kwam heb ik meteen de telefoon gepakt en de nieuwe redactie gebeld. Een lang gesprek volgde, waarvan u het resultaat nu voor u hebt liggen.

Pieter/PA3BWA

Door Rinus ingerichte nood-verbindings-wagen in vol ornaat. Dit gebeurde ongeveer van 1960 tot 1965. Precies weet ik het niet meer!

Ingebouwde noodzendapparaten, door Rinus gedaan. Het sobere interieur!

Teksten: XYL Antje Hellemons-Bergs

Gerard PA3AAE

Het begin van KETELBINKIE.

Eind jaren vijftig, woonde ik in de 2^e Middellandstraat in Rotterdam.

Mijn dienstplicht had ik achter de rug en was tijdens die periode opgeleid als telegrafist in de Simon Stevin kazerne in Ede.

Daarna werd ik overgeplaatst naar de interceptiedienst in Gorinchem, waar mijn neemsnelheid nog eens werd opgevoerd tot 25 w/m.

De rest van de diensttijd liep ik continudienst bij de interceptiedienst en aan het eind van de tijd zwaaide ik af. Ik had zelf voor de opleiding tot telegrafist gekozen, daar ik al vanaf mijn 13^e jaar in het radiogebeuren geïnteresseerd was en vooral de morsetekens.

Na de diensttijd heb ik allerlei baantjes gehad, zoals op een kantoor werken, maar daar werd ik gillend gek van. De tijd schoot maar niet op en binnen zitten was voor mij een echte ramp.

Daarna nog een tijdje als tally man in de haven gewerkt, maar daar zag ik uiteindelijk ook geen toekomst meer in.

Dus dacht ik bij mezelf: "Je bent opgeleid als telegrafist in dienst, dus kun je ook als zodanig gaan varen".

Vooral het leven aan boord van zeeslepers trok mij wel aan, een lekker ruig leven en geld verdienen als water, want eens zou de liefde wel toeslaan en moest je moe toch ook een huisje kunnen bieden en onderhouden.

Niet dat er toen al een moe was hoor, maar soms een kortstondige verkering, die al snel weer voorbij ging, want ik was niet zo'n los type.

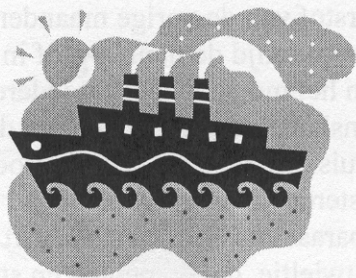
Dus de stoute schoenen aangetrokken en Wijsmuller en Smit Internationale gebeld, om te vragen of ze voor mij een baantje hadden als marconist op een van hun schepen.

Nou, dat was wel een afgang hoor, want je had hiervoor een officieel diploma "Radio-officier" voor nodig.

Eerst maar eens gebeld met Radio Holland, of zij mijn studie wilden bekostigen, daar ik al 21 jaar was en Pa en Moe ook niet zo dik in de slappe was zaten.

Tweede teleurstelling, bij Radio Holland vonden ze mij te oud, dat had geloof ik te maken met inkopen in hun pensioen voorziening, althans, dat kreeg ik te horen, maar ze zullen mij wel gewoon een te oude zak gevonden hebben, TOEN AL. Alles nog eens goed overlegd met mijn ouders en toch maar besloten, om zelf de opleiding te betalen.

Het geluk was nu toch een beetje met mij, want in de Graaf Florisstraat in Rotterdam bestond het opleidings instituut

Radio Steehouwer en dat lag vijf minuten lopen vanaf mijn woonhuis.

Ondanks dat de nieuwe cursus al een aantal maanden was begonnen, mocht ik toch mee gaan doen, ook al omdat ik het morse al onder de knie had. Alle boeken aangeschaft en de leerstof van de vorige maanden zeer serieus bestudeerd en tegelijkertijd de nieuwe stof in me opnemend.

In het morse lokaal zat iedereen zeer geconcentreerd met de seinsleutel te oefenen en om de zoveel tijd werd je dan beluisterd, door de heer de Boer, onze docent. Als hij naar je luisterde, liep er ook een band mee, in zo'n prachtig koperen apparaat en werd je seinschrift opgetekend door een inktwielje, dat de punten en strepen op de strook papier tekende.

Nu was meneer de Boer een heel speciaal iemand, hij was zeer precies wat betreft het seinen en opnemen van zijn pupillen, zeer in tegenstelling tot zijn persoonlijke uiterlijk.

Naarmate de tijd verstreek, kwamen er steeds meer brandvlekken op zijn overhemd, van de stukjes tabak die brandend naar beneden vielen, want als hij een shaggie rolde, dan haalde hij nooit het uitstekende plukje tabak eraf, maar stak er tegelijk de brand in.

Ook zijn bril raakte steeds verder in verval, eerst een poot die afbrak en ook de glazen vertoonden een aantal barsten, vanwege het feit, dat de bril nog wel eens op de vloer viel. Of de man zo onverschillig was of geen geld had voor een nieuwe bril, ik zal het nooit meer te weten komen.

De eerste keer, dat ik mee ging doen met het seinen, kreeg ik tegelijk de volle laag van hem, want er mankeerde nogal wat aan mijn seinschrift.

Vergeet niet, ik had bij de interceptiedienst gezeten en nooit een seinsleutel meer aangeraakt, vanaf het moment dat ik in Gorinchem aankwam.

Vergeet niet, ik had bij de interceptiedienst gezeten en nooit een seinsleutel meer aangeraakt, vanaf het moment dat ik in Gorinchem aankwam.

Hij liet mij duidelijk merken, dat hij een perfect seinschrift eiste, anders kon ik het examen wel vergeten.

QRI

Ook alle voorschriften en Q-codes werden erin gestampt, evenals aardrijkskunde en niet te vergeten, alle kuststations van de hele wereld.

Volgens mij moet ik in die tijd een kop als een container gehad hebben, om al die stof te leren.

En vergeet de radiotechniek niet, ook dat moest nog eens geleerd worden, want aan boord kon ook nog wel eens iets kapot gaan en moest je toch proberen om dat te maken, want midden op de Atlantische oceaan hebben ze geen drijvende reparatieservices.

Het viel mij wel op, dat er bij instituut Steehouwer geen technische boeken waren, op het gebied van de radiotechniek. Onze leraar, de heer van Dijk, las alles op en wij maar schrijven. In de avonduren thuis, typte ik alles op mijn oude remington typemachine uit, met een scheve Y, want toen ik dat ding op de rommelmarkt kocht, was die er afgefallen en heb ik die letter er met een soldeerbout aangesoldeerd, maar je krijgt zo'n rotting natuurlijk nooit goed op zijn plaats.

Zoals ik al gezegd had, ik was 21 toen ik voor marconist ging studeren en de schatkist thuis was altijd bijna leeg, dus per week 1 pakje zware van Nelle met rizzla vloeitjes en fl. 1,50 zakgeld.

Je zult begrijpen, dat ik deze magere tijd zo snel mogelijk wilde beëindigen vandaar dat ik na schooltijd tot diep in de avond zat te leren.

Eindeloos alles leren en herhalen, zodat ik de boeken bijna kon dromen, en op die manier naar het examen toewerken. Zo ging er anderhalf jaar voorbij en kwam eindelijk de datum voor het examen in zicht.

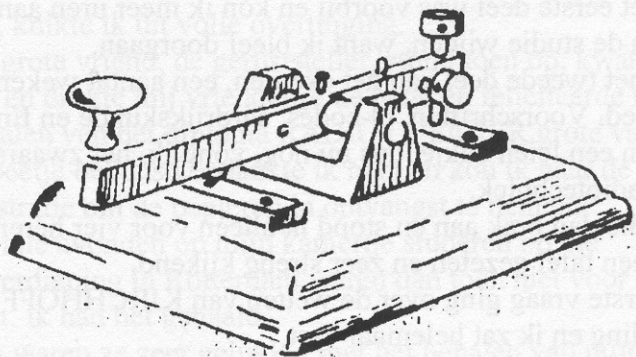
Het eerste deel was het seinen en opnemen in den Haag. Nou ben ik van nature al een zenuwpees, misschien iets wat nodig is, om marconist te worden, dus de avond voor het examen kon ik al moeilijk in slaap komen, maar ze hadden de Middellandstraat tussen de tramrails ook nog eens opgebroken, voor reparaties.

Het was die avond slecht weer, met veel regen en wind en slecht zicht.

Het olielampje ter waarschuwing voor automobilisten, dat daar iets opgebroken was, werd door de wind uitgeblazen, zodat er die avond verschillende auto's vast kwamen te zitten tussen de opgebroken rails.

Ik kan je verzekeren, dat dit niet best is voor je nachtrust en ik denk dat ik pas om een uur of drie die nacht in slaap viel. De volgende dag naar Den Haag getogen, om het eerste deel van het examen af te leggen.

Natuurlijk sloegen de zenuwen gierend toe, wat misschien wel goed is voor het seinen, want dan gaat dat lekker vlug en met een goed staccato.

Dat deel passeerde ik met voldoende tot goed, dus de helft van die dag zat er op, MAAAAAAAAAAR, toen nemen.

Kijk, ik kan best opnemen hoor, maar als de zenuwen zo hard toeslaan, dat zelfs je hele hand aan het vibreren slaat, dan wordt dat dat toch een zeer bedreigend probleem hoor, neem dat maar van mij aan.

Ik had er zolang voor geoefend en ervoor naar Den Haag gereisd, dus vooruit maar met de geit.

Nu achteraf terugkijkend, denk ik dat ik toen hetzelfde gevoel had, als bij iemand die naar de tandarts moet en weet, dat hij een zenuwbehandeling krijgt zonder verdoving HI HI.

We mochten twee keer een tekst nemen en zowaar, ik was erdoor, wel met een zeer vermanend woord van de examinerator, dat ik beter moest leren schrijven, want ze hadden er zelfs een punt van afgetrokken, omdat mijn schrift zo onduidelijk was.

Toen ik het examengebouw uitliep, had ik een zeer zonnig gevoel over me, terwijl de regen met bakken uit de grijze lucht viel. Het eerste deel was voorbij en kon ik meer uren aan de rest van de studie wijden, want ik bleef doorgaan.

Ook het tweede deel van het examen, een aantal weken later, ging goed. Voorschriften, Q-codes, aardrijkskunde en Engels ging van een leien dakje, dus nu nog, vond ik, het zwaarste deel, Radiotechniek.

Ook die dag brak aan en stond ik alleen voor vier heren achter een tafel gezeten en zeer streng kijkend.

De eerste vraag ging over de wetten van KIRCHHOFF, de ellendeling en ik zat helemaal vast.

Gelukkig was er een examinerator, die dat waarschijnlijk meer had gezien en die stelde me een beetje gerust en hij begon over een ander onderdeel van de techniek, ik dacht radiobuizen.

Zo werkte ik mij door alle vragen heen en het ging eigenlijk steeds beter.

Na twee uur hadden we zowat alles gehad en keerde hij weer terug naar de weledele heer KIRCHHOFF, maar nu was ik dermate op gang, dat ik ook die hindernis kon nemen.

Er werd gevraagd, of een van de andere examineratoren nog

iets aan mij wilde vragen, maar dat bleek niet het geval te zijn. Mij werd vriendelijk verzocht de martelkamer te verlaten en in de kantine te wachten.

Van deze wachttijd weet ik niets meer af, ik zal wel in een soort verdoving gezeten hebben, maar uiteindelijk werd ik gevraagd mee te komen voor de uitslag.

Met rubberen benen ben ik de man gevolgd om het vonnis aan te horen, GRATIE OF DE DOODSTRAF?

Als je dan de kamer weer binnenkomt, zitten die vier mannen daar weer met hun ernstige gezichten aan de tafel en kijken je aan.

Er werd mij nog gevraagd, of ik de hele cursus had gevolgd op school en ondanks het feit, dat ik het in anderhalf jaar had gedaan, knikte ik uit volle overtuiging.

Mijn grote vriend, de geruststeller, stond toen op, kwam naar mij toe en drukte mij vriendelijk de hand en feliciteerde mij met het behalen van het diploma RADIO OFFICIER grote vaart.

Een beetje beduusd bedankte ik hem en kon ik naar de administratie om de papieren in ontvangst te nemen.

Goh, alle avonden op mijn kamertje studeren op die bovenverdieping in Rotterdam waren dan toch niet voor niets geweest, ik had het gehaald.

Thuis waren ze zeer gelukkig met het behalen van mijn diploma, want dat scheelde weer schoolgeld en dus werd het budget voor de huishouding weer wat ruimer.

Radio Holland hoorde natuurlijk van mijn slagen en belde enkele dagen later op, naar mijn grootvader, want in die tijd hadden wij nog geen telefoon en ze vroegen mij, of ik voor hen wilde gaan varen. Nu kon het ineens wel, maar ik heb dat geweigerd, want ik wilde de wilde vaart op.

En ach, je bent jong en onbesuisd en je wilt laten zien, dat je iets voorstelt in deze wereld, dus werd er ook een uniform aangeschaft, want ergens die van binnen ben je toch trots op

het resultaat, ook al zou later blijken, dat op de wilde vaart bijna nooit een uniform gedragen wordt, alleen de meester draagt een vuile pet in de machinekamer.

Ook de foto in uniform mocht niet ontbreken, dus in vol ornaat (1 streep op de mouw) naar Jean Korff in Rotterdam voor het statieportret en de familie had er weer een zeeman bij, want ik ben niet de enige in de familie, die gevaren heeft.

Of dit KETELBINKIE in den STILLEN OCEAAN een zeemansgraf heeft gekregen, lees je misschien in een volgend nummer.

In de tussentijd wens ik jullie allen ontzettend veel plezier met onze mooie hobby en blijf die punten en strepen maar de lucht in schieten.

73

Gerard / PA3AAE

QRG's voor CW-beginners!

Nu u uw CW-jachtakte hebt gehaald en (indien u al C-gemachtigd was) nu HF (dus de kortegolf) op mag, denkt u misschien: "Als ik maar in de CW-band zit, dan zit het wel goed met meteen een verbinding krijgen". Dit is beperkt waar. Als QRS-ser met bij voorkeur snelheden/speed rond de 12 wpm - en daar komen dan nog de zenuwen van de allereerste QSO's hoewel uw tegenstation u zeker niet zal opvreten! - kunt u het best "boven" in de CW-band gaan zitten en roepen of bij voorkeur daar eerst een CQ-roep beantwoorden om te zien of uw installatie het ook doet.

Onder in de band zitten vooral aan diploma's geïnteresseerde stations, die niet veel op hebben met een wat langzamer lopend QSO, of ze willen alleen maar van die standaard-QSO's maken: "RST, QTH, name, QSL via buro, 73". Als u vooral aan diploma's, ook wel award genoemd, geïnteresseerd bent is dat natuurlijk dan precies goed: QSO-en onder in de band! De meesten zullen echter liever rustig op hun eigen snelheid hun eerste QSO's willen maken, en daarvoor beveel ik aan:

80 m: boven 3.550 kHz gaan zitten tot ca. 3.580 kHz.

40 m: boven 7.020 kHz tot ca. 7.030 kHz.

20, 15 en 10 m: ca. 14.112 – 14125 kHz, ca. 21.050 –
 21.080 kHz, 21.110– 21.150 kHz,
 28.020 –21.050 kHz, 28.150 –
 28.190 kHz.

Het is natuurlijk niet verboden om wél buiten deze QRG's te luisteren/aan te roepen! U weet het tenslotte maar nooit.

Leuk zijn ook de WARC-banden, vooral 17 m. De onderste paar kHz zijn voor DX-stations, daarboven kunt u ook QRS gaan nemen en seinen. Op deze banden is bovendien veel minder QRM dan op de “gewone” banden, wat ook van voordeel is voor de zenuwen van de trillende beginner.

We bevinden ons momenteel in het zonnevlekkenmaximum met zeer goede propagatie op alle kortegolf-banden. Dus gebruikt u de tijd om kennis in telegrafie afkortingen op te doen door luisteren, of deze in het Vademecum na te kijken, om zo spoedig mogelijk uw eerste QSO's op b.g. frequenties te kunnen maken!

Oja: wat extreme seinsnelheden zijn op de lange golf (137 kHz) gebruikelijk. Die QRG hebben we er zojuist er bij gekregen.

Een “dit” kan daar 8 seconden duren... Rekent u eens uit hoe lang de “dah” is...

Vy suc6 en bericht u ons PSE (= alstublieft) over uw ervaringen met CW op HF of boven de 30 MHz!

PA3FBF/NL1Ø416

Morse - Telegraphy Dot and dash melody

Bladvullend Gewauwel no. 1

Voor deze redactionele rubriek heb ik de originele naam van OM Rinus Hellemons/PA0BFN overgenomen: “Bladvullend Gewauwel”. Hij had altijd van die goede, van het gewone vaak afwijkende en daarom zeer verfrissende ideeën, vind ik!

Het “HelleMonster” is aan alle CW-beginners en mensen gericht, die aan de heer Samuel Finley Breese Morse en zijn telegrafie en verhalen daarover geïnteresseerd zijn. En natuurlijk ook gericht aan onze doorgewinterde vonkenboeren. Meestal tevens ex-professionals, die toen al abonnee waren tot eind 1987, toen Rinus’ blad moest stoppen vanwege zijn fatale ziekte

Wij, de redactie maar ook alle lezers zitten te wachten op uw verhalen! Want stof is er genoeg aanwezig bij b.v. die vonkenboeren, die PCH nog tot op het laatst in CW in de lucht hebben gehouden. Ze zullen zeker nog wat te vertellen hebben over het adres Merwedeplein 1 in IJmuiden! Vonkenboeren op de grote plas, vonkenboeren nog achter de koperklopper bij de spoorwegen, bij de KLM, en... en... en...

Het “HelleMonster” - HM - is net als in Rinus’ tijden, niet commercieel, maar puur om de zaak “Morse” weer in het leven geroepen. We willen voor de navolgende generaties de anders in het vergeetboek rakende ervaringen en gekke verhalen van beroeps- en amateur telegrafisten – ***jawel, ook die van u!*** - voor de volgende (amateur-) generaties bewaren. Want het zit er aan te komen, dat de CW-examens wereldwijd afgeschaft zullen worden en er steeds minder amateurs zullen zijn, die zich aan deze ambachtelijke kunst, “Morse” zullen wijden.

HM wordt door zijn lezers gemaakt en uitgegeven! Dit nummer is om begrijpelijke reden vooral door de redactie gevuld, maar het is de bedoeling dat verhalen en/of tekeningen van u (liefst allemaal) hier zullen gaan verschijnen! Als dit boekje ter perse gaat, zal de uitvoering nog niet definitief zijn, maar te zijner tijd zal alles wel vaste vormen aan gaan nemen. Opmerkingen zijn altijd welkom en indien mogelijk zullen we die zeker honoreren

Mocht het schrijven u niet goed afgaan, dan staan wij u terzijde en zullen van uw ingestuurde tekst een fleurig geheel maken! Er zit hier ook nog een expert in “d, t en dt”-zaken, die uw teksten op desbetreffende fouten controleert en verbetert!

We vangen geen cent voor deze eerste HM, maar geven wel centjes uit aan papier, aan porto, kopieerkosten etc. Met opzet wordt dit boekje in zwart/wit uitgegeven. Oud-eerwaarde heer Morse en telegrafie lenen zich niet voor kleurendruk. Bijkomstigheid is dat HM daardoor ook zo goedkoop mogelijk kan worden vervaardigd. De prijs voor een HM ligt ca. f 2,- onder de prijs van een enkel pakje zware Van Nelle met vloei, dankzij al die gezondheid- en belastingministers op rij de laatste jaren in ons land.

Dit eerste nummer is nog gratis: bekostigd door de 3-koppige redactie. Echter voor de overige 3 nummers 2001 zou wel wat gedokt moeten worden: f 18,-. Op vrijwillige basis, want tot het nemen van een abonnement bent u niet verplicht, alleen omdat dit nummer bij u in de brievenbus viel!

Zie binnenzijde kaft: laat de daar weergegeven woorden van PAØBFN goed tot u doordringen! Het bevat iets, waarvan het resultaat “Het HelleMonster” is.....

Monika/PA3FBF

Bladbullend Gewauwel no. 2

Zoals Monika al heeft gezegd, gaan wij van de redactie proberen om het werk van Rinus Hellemons/PAØBFN voort te zetten. We zijn niet van mening, dat wij Rinus kunnen evenaren, want niemand kan verhalen vertellen, zoals hij het deed. Hij had een zeer speciaal karakter, cynisme en gevoel voor humor en die combinatie zorgde voor een blad zoals alleen hij het kon maken.

Maar wij zullen trachten om een leuk, gevarieerd en makkelijk te lezen blad voor jullie samen te stellen.

De groep bestaat niet alleen uit de drie redactieleden, maar aan de zijlijn staat nog iemand, die niet op de voorgrond wenst te treden, omdat hij daar te bescheiden voor is. Ik noem hem dan ook, met alle respect die ik voor hem heb, "Big chief Sitting Bull".

Hebben jullie verhalen, foto's van seinsleutels, je shack of oude zend/ontvangers, stuur het naar ons op en wij zullen er voor zorgen, dat het geplaatst wordt.

Laten we met z'n allen proberen, om de doelstelling van Rinus voort te zetten.

Ik hoop, dat dit eerste nummer dat wij uitbrengen, bij jullie in de smaak zal vallen en wachten jullie reacties in spanning af. Vy 73 en veel plezier met de hobby.

Gerard / PA3AAE

Beoefen de Schone Kunsten: Gebruik Morse!

18 mei 1988, 15.00 LT

1988 was nog die tijd, waarin men "naar Utrecht ging". De technische examens werden in de Jaarbeurs afgenomen, en de CW-examens geheel in stijl zelfs in het PTT-gebouw op de Burg. Fockema Andrea-Laan 15 te Utrecht; een 10 verdiepingen hoog "PTT-telecom"-kantoorgebouw, dat ver boven alles andere uitsteekt.

Mijn CW examen vond plaats op 18 mei 1988, een bewolkte maar droge snipperdag. Piet, mijn "OM unlis", had ook een snipperdag genomen. Vastgestelde examen tijd voor mijn groep was 15.00 LT.

Zoals afgesproken, verschijnt Piet/PA3DWS uit Haarlem ca. 11.30 LT ten tonele bij ons thuis met zijn grapjes en aanmerkingen over zenuwen in het algemeen, en de ingrijpende gebeurtenis van de wording van een PA3-er in het bijzonder. En met het wondermiddel Valdispert. Ik - sinds het opstaan al ietwat houterig ter been - moet er direct een of 2 van innemen; de laatste zou ik een paar minuten voor het betreden van de examen ruimte in m'n strot geduwd krijgen.

Ca. 1,5 uur voor het uur der waarheid betreden we het PTT-gebouw en zoeven met de lift niet naar de examen verdieping, maar direct door naar de volgend hogere: de PTT-telecom-kantine. Want PA3DWS' geheimtip: "WIJ gaan LEKKER van' n kopje koffie en een koekje genieten, terwijl zij daar beneden elkaar alléén maar GEK maken!"

De koffie is ook in het hol van de leeuw vloeibaar en gaat ook makkelijk door 'n dichtgeknepen keel, onder kennisneming van het uitzicht vanuit de 10e verdieping over een meer van rode Utrechtse dakpannen.

Vanuit zijn ooghoeken ontgaat PA3DWS niets:

"Prent dit mooie uitzicht maar goed in jouw koppie, want dat krijg je nooit van je leven meer te zien!"
Grapjas. Ik weet wel, wat hij werkelijk bedoelt...

Tijd voor de laatste Valdispert. Nog steeds dat verlamrende gevoel; neem mijn omgeving waar door een smalbandig audiovisueel filter. In stilte hou ik me wéér voor ogen, dat ik dat toch altijd zelf heb gewild en er naar heb uitgekeken. Zonder diepte- ook geen hoogtepunten in het leven. Eindelijk op de kortegolf uit kunnen komen en de hele wereld rond! Dit ritueel heeft me al de hele dag tot nu, 14.45 LT, overeind gehouden. Gehoorzaam spoel ik met de laatste slokken koffie na. Vooruit maar: NEE heb je, JA kun je krijgen! Even geniet ik er weer van.

Met nieuwe moed met z'n 3en dus met de lift naar de bewuste verdieping lager. Van de uit de kantine gewende rust bij opengaan der liftdeuren belanden we midden in de drukte. De gang is goed vol, sommige zitten op de grond tegen de muren geleund naast en tegenover de ingang naar de examens kamer, en er wordt monter gebabbeld en gegrapt. Zenuwen natuurlijk.

In die drukte maken wij kennis met PA3BRP/Wim, die er ook is ter ondersteuning van zijn eigen vanuit Giessenburg via 2 m klaargestoomde zo-en-zoveelste ploeg aspirant-PA3-ers. PA3DWS kent PA3BRP al langer en overhandigt hem een hoesje vol nieuwe oude teksten, die hij voor mijn lessen had gebruikt, zodat BRP niet zelf nieuwe hoeft te zoeken of maken...

Deuren van de examen kamer nog steeds gesloten. Ik steek mijn laatste shag op evenals PE1MHL, zo hoop ik, want over 10 minuten zou officieel het examen moeten beginnen.

Een paar minuten later is het dan zover; de examenzaal was alleen nog op orde gebracht nadat de vorige ploeg vertrokken was.

Behalve met rijen stoelen en tafels met de examen-installaties en -papieren daarop uitgerust, is dit gewijde lichte examen oord, ramen tot op de grond, voorzien van een geluiddempend, deftig, crèmekleurig, makkelijk vuil wordend maar toch schone, hoogpolig, kamerbreed tapijt, zoals het alléén luxe woonkamers betaamt...

Even denk ik weer ontzag voor ons radioamateurs van zijden PTT-telecom waar te nemen. Net als in de brief van de RCD, waarin ik toch echt úitgenodigd werd om het examen af te leggen!

Mijn psychische verlamming blijkt nu iets minder te worden. Kijk om en denk, dat we er met z'n ca. 19 zitten, ieder heeft zijn plaats inmiddels gevonden en wacht de dingen die komen gaan af, onder het lezen van de dubbelzijdige examen instructie en

afstellen van de sleutels met hier en daar nog een praatje onder elkaar.

De Deur wordt definitief gesloten. Wij zijn nu aan de buitenwereld onttrokken voor de duur van ongeveer 45 minuten, om gedurende deze tijd onze ingrijpende gedaantewisseling te ondergaan van PE1-ers in PA3-ers, onder aanwezigheid van de RCD/Examencommissie als katalysator. PDØ-ers zullen er een deelcertificaat aan overhouden en hun slagen voor het C-examen bij hen eenzelfde verandering teweeg brengen. Ik kijk naar de klok boven De Deur, maar vergeet de tijd meteen weer.

De in A- en B- en D-met-deelcertificaat kringen bekende heer Den Ridder begroet en verwelkomt ons en introduceert PAØAD als assistent. Ik merk dat hij ons op ons supergemak wil stellen. Onder andere legt hij uit, waarom CW-examens er zijn, en door het examen verloop nogmaals mondeling toe te lichten en vraagt of er hieromtrent toch nog onduidelijkheden zijn.

Er kan bij mij zelfs een grijs eraf inmiddels, want er draait examen achtergrondmuziek, nl. "Heute hau'n wir auf die Pauke und machen durch bis morgen früh" van Tony Marshall. Zodat de spanning bij allen - die Duits kennen - gewoon af moet nemen door het betrekkelijke ervan te horen: "We doen nu lekker gek en gaan ermee dóór tot morgen ochtend!"

Verstand van de psyche van door examens zenuwen gekwelde radioamateurs is degelijk aanwezig bij PTT/RCD.

Geleidelijk worden wij door dhr. Den Ridders rustgevende woorden naar het examen zelf toe geloodst: de 1e neemproef. Muziek uit. Braaf worden de gewenste gegevens op het neemformulier ingevuld en koptelefoon opgezet. Ofschoon het kan, hoef ik niets aan volume of toonhoogte in mijn koptelefoon te wijzigen bij het horen van de test tekst.

De proeftekst à 12 wpm zelf neem ik met gemak; ook die van de 2e neemproef, ook daar geen Black-out. Daartussenin,

tijdens inzameling van onze papieren met de 1e neemproef door PAØAD, is het weer of Tony Marshall of Roy Black & Anita "Schön ist es, auf der Welt zu sein, sagt die Biene zu dem Stachelschwein": Ach, wat is het leven toch mooi, zegt de bij tegen het stekelvarken -- Ik begin het inderdaad echt leuk te vinden.

Na de 2^e neemproef een langere onderbreking. De spanning in de zaal is weer toegenomen, want de voor beide neemproeven gezakte amateurs zullen onverbiddelijk de zaal moeten verlaten, en dat verstoort even weer onze bijna harmonieuze verhouding tot de Nederlandse overheid voor belangstellenden die draadloos bezig willen zijn. Ik kijk noch op noch om bij het talrijk wordend gerammel met stoelen achter mij en aan de vensterkant.

Ergens ben ik nu geen gewone PE1-er meer. Heb van de hogere PA3-bewustzijns-niveau's het lagere bereikt, want ofschoon alles om me heen nog hetzelfde eruitziet, is het toch niet meer hetzelfde.

Durf mijn ogen nauwelijks te geloven bij het rondkijken: van 17 - 19 kandidaten zijn slechts 5 overgebleven. De enige YL hoort er ook bij.

De Deur gaat weer op slot. De seiners zijn nu onder elkaar met dhr. Den Ridder, Flip PAØAD en Roy Black & Anita en Tony Marshall.

We mogen ons naar wens naar de voorkant van de leeg geworden zaal verplaatsen, om gezelliger bij elkaar te zitten. Daardoor gaan de heren Den Ridder en PAØAD op twee moederkippens lijken met voor hen vijf knus bij elkaar zittende CW-kuikens. Laatste kans, op de Junker te oefenen en goed af te stellen. De seinteksten worden uit de envelop op tafel gehaald: iets met scheepvaart en getallen in vorm van QRG's.

Na tijd te hebben gekregen om op ons gemak de tekst vooraf door te lezen, moeten we op commando de eerste 6 letters van onze achternaam in de computer seinen.

Nu begint de seinproef zelf. Puntje nu bij paaltje. Wat zullen mijn beide Pieten daar buiten op de gang nu bibberen, omdat ik binnen mocht blijven...

Ik ben verbaasd, dat ik onder het seinen nog een gemakkelijker houding weet aan te nemen. Mijn concentratie is op haar opperbest, geen bibberen van de seinhand. Ik ben veel te begaan met de seintekst op zich, letters en cijfers in deze maritieme tekst wisselen elkaar vlug af zodat ik naar niks anders kan kijken of aan denken dan aan deze tekst - einde 1^e proef.

Alom weer diep adem halen. Door ervaring uit mijn vele seinavonden met PA3DWS heb ik het vermoeden, dat ik die toegestane 8 fouten zeker niet gemaakt heb. Toch hoop ik bovendien nog, dat ik ze niet gemaakt heb ... Een langer aanhoudend geratel als van meerdere ouderwetse "wortelstamper"-telexen achter het houten scherm aan de achterkant van de zaal dringt al langer mijn oren binnen: onze eerste seinproef zal wel worden uitgeprint.

HET gebeurt dan toch nog. Op de helft van de 2^e seinproef. Mijn concentratie zakt gewoon in elkaar. Moet herhaaldelijk regel en woord weer terug zien te vinden, om verder te gaan seinen, waar ik mijzelf ook nadrukkelijk op moet wijzen. Krijg het benauwd bij tegelijkertijd zien van felle sterretjes, het koude zweet breekt uit. Tintelende armen en benen. Mijn seinhand begint aan een zelfstandig bestaan met groter wordende bibberatie-amplitude en -frequentie en verdoofd aan te voelen, alle kracht is er uit verdwenen. En het was zo mooi als op rolletjes gelopen tot nu toe!

Hoe is het mogelijk...

Nu niets laten merken, zodat niet een buurman door mij besmet raakt; de resterende tekst wordt zo goed het nog gaat geseind, ook zullen het meer dan 8 fouten wezen... Einde van deze laatste proef komt ook deze keer na 5 min. geheel vanzelf.

Inzamelen van onze seinteksten. Jammer, dat we ze niet mogen houden om als souvenir mee te nemen. Gedurende het nu vertrouwde wortelgestamp achter het scherm gemengde gevoelens bij ons daarvóór.

Deze keer geen achtergrondmuziek: het examen is nu definitief voorbij. Voor déze keer dan, want die OM vóór mij is gezakt, maak ik uit gesprek tussen hem en dhr. Den Ridder op.

Flip PAØAD verzamelt onze handtekeningen op officieel papier als bewijs, dat wij het met hun beoordeling "gezakt/geslaagd" eens zijn. Door handdruk van hem worden de geslaagden bij deze gelegenheid gefeliciteerd met het behalen der A-machtiging. Ik ook ben inderdaad geslaagd met nul neem- en 1 seinfout.

Ik een PA3-er ... de examenzaal lijkt nu nog lichter dan in het begin al.

Moet even blijven zitten, om bij te kunnen komen - PE1MHL bestaat nu nog alleen op papier.

Gezellig nakeuvelen met z'n allen, de deur werd intussen geopend.

De heer Den Ridder, PAØAD en PA3DWS hebben geconstateerd, dat bij de CW examenlichting van mei 1988 in elke groep onverwacht weinig seinkandidaten overbleven. Men vermoedt een geheel PA bestrijkend "gewoon-effkes-proberen-virus": teveel kandidaten met te weinig neemsnelheid en -routine deze keer volgens hen. Zo zonde van het verspilde examengeld.

Opeens gaat het erg snel, mijn Pieten in het kwadraat sleuren me de examenzaal uit omdat ik naar hun smaak te lang na wil

babbelen, had ook nog eens dat computerachtige instrument naast de deur in de zaal aan een nader onderzoek willen onderwerpen.

Maar geen zin om tegen te stribbelen door mijn uitgeblust zijn en opkomende tweestrijd in m'n binnenste: enerzijds wel in staat om bomen uit te rukken omdat ik nu officieel erkend lid ben van de wereldwijd verspreide HF-amateur-kaste. Anderzijds zoiets als ontgoocheld, omdat dit éérste CW examen tevens mijn laatste geweest was. Want op zich toch een heel interessante leuke gebeurtenis!

Buiten op de gang overhandigt een trotse PA3DWS voor zijn maandenlange inspanningen mij de "pluim" voor het geslaagd zijn: een duivenveer, deze ochtend dichtbij zijn huis gevonden tijdens zijn ronde met zijn rottweiler Sheba.

Op de terugweg kan - voor de allereerste keer op deze dag - de zon de wolken opzij schuiven: puntje op de i ter afsluiting van mijn CW examen, en ook van dit verhaal.

Het duivenpluimpje prijkt nog steeds op de voeding van mijn HF-set.

R02

To amateurradiostation: **PA3FBB**

Confirming crossband QSO with PCH20 (4250 kHz)

DD.MM.YY	UTC	FREQ	MODE	RS(T)
20-12-1998	02:53	3525 kHz	2xCW	599

I thank you for the QSO and ... farewell from PCH!

Mijn bevestigingskaart ("QSL-kaart") dat ik een van de allerlaatste officiële telegrafieverbindingen met Scheveningen Radio (PCH) maakte voordat dit kuststation op 31-12-98 voor immer en eeuwig haar service staakte en haar deuren sloot.

**Beter één sleutel in de hand
dan 10 in de kast!**

Randstad CW Ronde

Randstad CW Net

Al jaren is de "Randstad CW Ronde", op woensdag avond om 19:00 op 144.125 MHz aan de gang. Het is ruim 20 jaar geleden dat Pieter, PA3BWA, zijn eerste CW Ronde begon als netleider.

Uit dit 2 meter CW-Net is op 80 meter (3.532 kHz) ook een CW Ronde ontstaan op vrijdag morgen 10:15 uur. Dat Net bestaat al ruim 8 jaar en wordt meestal geleid door PA0UE.

Woensdag: QND - Net is Directed (NCS)
18:30 Bulletin 2x 144,125 MHz
19:00 Ronde CW
+/- 19:30 QSY naar SSB op 144,150 MHz
Net Control Station (NCS): PA3BWA / PA0UE

Vrijdag: QND
10:15 Ronde CW
NCS : PA0UE

Rondes PA-land

Zondag	10:00	MARAC	3.555 kHz
Maandag	21:00	QNF	144,070 MHz
Woensdag	19:00	Randstad	144,125 MHz with bulletin PA3BWA
Donderdag	20:30	NAFRAS	3.577 kHz
Vrijdag	10:15	Randstad	3.532 kHz PA0UE

Communiceren

Het prettigst communiceren is natuurlijk, als je tegenover elkaar staat. Je hoort elkaar en je ziet ook de gezichtsuitdrukking van degene met wie je praat.

Onderbreken kun je elkaar op elk gewenst moment, want de ander hoort je onmiddellijk en kan dan stoppen met praten. Het begint al iets moeilijker te worden, als je ver van elkaar af staat, b.v. als je aan de andere kant van een voetbalveld staat, of jij zit boven op zolder en je partner bevindt zich in de keuken. Je kunt elkaar nog steeds horen, maar je moet al harder gaan praten, zoniet schreeuwen en bovendien duurt het toch even voordat het geluid bij je is, door de afstand die het geluid moet afleggen.

De volgende mogelijkheid is natuurlijk onze telefoon, ze zijn er in allerlei soorten en maten. Soms zie je kleine kinderen al met een mobieltje lopen en dan vraag ik me af, wie voor de kosten opdraait. Maar laat ik hierover mijn mening verder voor me houden, want ieder denkt daar anders over en het is niet mijn taak, om andermans kinderen op te voeden. Ik heb er twee opgevoed en vind dit ruim voldoende en bovendien weet ik niet, of mijn manier de goede is geweest.

Maar laat ik niet afdwalen, de telefoon, je kunt elkaar nog steeds horen, maar zien doe je elkaar al niet meer. Het elkaar onderbreken wordt al iets moeilijker, want als ik soms op de radio hoor, hoe b.v. een kamerlid geïnterviewd wordt en de man in de studio probeert hem te onderbreken, dan wil dat wel eens erg moeilijk gaan, want de eerbiedwaardige volksvertegenwoordiger gaat meestal gewoon door met spreken. Dus je ziet, het wordt al iets moeilijker.

Een methode die wel nog goed werkt, is amateur t.v. Je ziet elkaar en hoort elkaar en je kunt iemand die praat onderbreken en hij hoort en ziet je, maar daar is nogal wat ingewikkelde apparatuur voor nodig.

Hierna volgen een aantal andere mogelijkheden.

RTTY: een heel leuke methode van communiceren, maar je moet toch geduld hebben, want je moet wachten totdat de ander stopt met typen en jou de kans geeft te antwoorden.

Telefonie, of het nu in FM gaat of in SSB, het maakt niets uit. Je hoort de tegenpartij wel, dus dat is fijn, nou ja, het zou fijn moeten zijn. Ik hoor op bepaalde frequenties wel eens mensen oeverloos kletsen en het gebeurt wel eens, dat de man of vrouw aan de andere kant van de ether plotseling een noodstop moet maken in het kleine kamertje, omdat er een lekkage in je onderbroek dreigde, maar je kreeg geen kans om dit te vertellen.

De volgende manier van communiceren is AMTOR. Dit is ook een soort RTTY, maar je hebt dan wel de mogelijkheid, om de man aan de andere kant te onderbreken, door +? te typen en dan onderbreekt jouw set de verbinding en ben je in staat, om iets te zeggen, maar nog altijd neemt dit een aantal seconden in beslag.

De laatste mode is PSK 31. Nou, daar kan ik ook kort over zijn, ook daar ben je afhankelijk van de man of vrouw aan de andere kant, of ze jou de kans geven om te antwoorden.

Toch een hopeloze zaak, dat kletsen met elkaar, of toch niet???

Nee hoor, er is een mogelijkheid, om elkaar in elk geval te horen en de ander snel te kunnen onderbreken.

Ik heb het nu over de oeroude, maar zeer romantische taal van MORSE. De oude rotten in het vak hoef ik niets te vertellen, die weten dit al, maar voor de nieuwelingen en zij, die er over denken, om het te gaan leren, kan ik melden, dat als je in een cw verbinding met iemand bezig bent, je het signaal bijna op

hetzelfde moment hoort, als hij het uitzendt. Je bent bijna fysiek met de man verbonden, want in je gedachten zie je hem of haar in de shack op zijn sleutel rammelen.

En het fijne van deze mode is, dat je elkaar tussen de tekens door kunt horen. In de Q-code heet dit QSK.

Dit betekent: "ik kan U tussen mijn tekens door horen".

Wil jij dus wat zeggen, dan onderbreek je zijn uitzending, door b.v. een lange streep te seinen en hij weet, dat jij wat wilt zeggen. Toch een schitterende manier van praten met elkaar, vind je niet?

En het fijne is, dat het huidige morse alfabet internationaal is en dat je samen met de Q-code en de internationale afkortingen met iedereen over de hele wereld kunt praten, ook al is het een zeer eenvoudige conversatie.

Zelf heb ik een hekel aan de korte verbindingen van: "Name is ... QTH is.... QSL sure... rst 599 tu su".

Maar als je pas begint, dan telt alleen al het feit, dat je in morse een verbinding hebt gemaakt en geloof me, die eerste verbindingen zul je nooit meer vergeten, want het zweet liep je over de rug van de gierende zenuwen, maar indrukwekkend was het wel.

Je zult zien, als je brevet gehaald hebt en je neemt de moeite om in elk geval je neemsnelheid te verhogen, dan gaat er een wereld voor je open. Je leert zelfs het seinschrift van mensen herkennen, zonder dat ze hun call hebben gegeven en je merkt ook, als iemand boos is of dronken, want dat merk je aan zijn seinschrift, of als iemand happy is. Als je me niet gelooft, dat geeft niets hoor, want dan zeg ik: "probeer het maar".

Zelf zitten Thea en ik vaak op 3551 kHz te kletsen met een aantal bekenden, om 1930 LT, dus als je eens om een praatje verlegen zit, meld je dan in. Doe dit in je eigen tempo en zo zul je ook beantwoord worden.

Je voelt je een "beginner" ? Dat geeft niet, want in het verre verleden was ik ook een beginner en nog maar drie jaar geleden was Thea een beginner.

Ooit hebben we moeten leren praten en ooit zijn we begonnen te leren MORSEN, want ook dat is een taal. En het is een taal, die al lang bestaat en waar je trots op mag zijn als je hem spreekt.

Ik wens iedereen heel veel succes met het leren, of versnellen van het nemen en seinen van cw.

73 Gerard/PA3AAE

Opmerking redactie: *FB artikel, Gerard. Alleen: ik word "nerfjes" als ik door de andere kant om QSK wordt verzocht! Ik weiger dit nooit, maar ik voel me door QSK zo opgejaagd... Ergens ligt het mij beter, als ik "uit mag praten" en dus niet meteen kan horen of ik onderbroken word. Om de situatie in de gaten te houden maak ik geregeld een wat langere seinpauze zodat de transceiver weer naar ontvangst terugschakelt. Ik moet zonodig alles zelf in de hand kunnen houden....!*

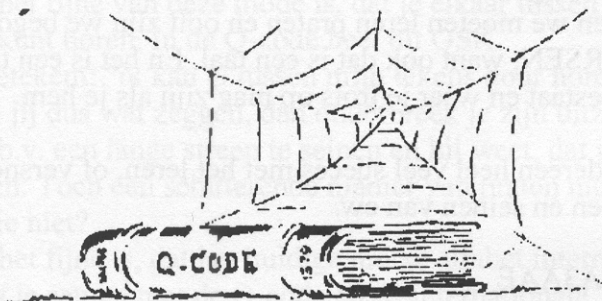
Sleutelklik

De VPRO leidt het programma "De Nieuwe Wereld" met de afkorting DNW in morse in, een leuke tegenstelling. Jammer dat ze dahditdit dahdit dahdahdah seinen.

PA3HBP & PA3AAE

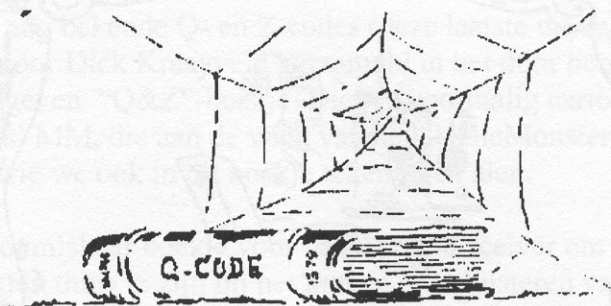
Silent Key

Je verliest elkaar soms zo gemakkelijk uit het oog, door andere werkzaamheden of wat dan ook.

Daarom was wel even schrikken te vernemen, dat OM Cor - PA3COL, op 3 december 2000 plots 54-jarige leeftijd is overleden. Je ervaart dan met een schok dat je een fijne radio vriend hebt verloren. Dat gemis zal nog groter zijn voor XYL Aria en zijn QRP Cor jr. Wij wensen beiden veel sterkte toe en de kracht om dit verlies te dragen.

**PA3BWA,
namens alle radio amateurs in Maassluis**

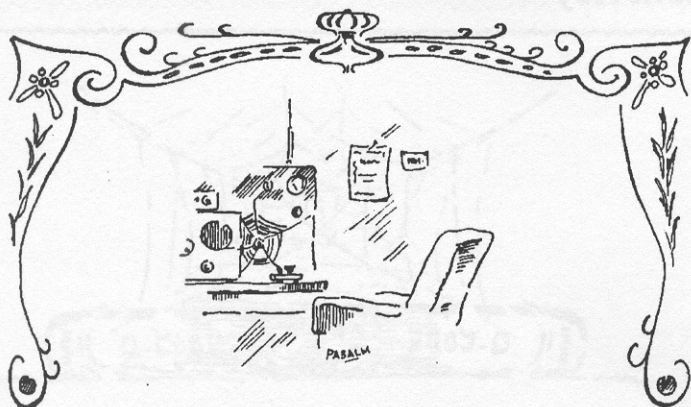

PE1OUN / OM Kees van Donk

Met ontsteltenis vernam ik net, dat OM Kees ons begin december al heeft verlaten. Ik heb aan onze korte correspondentie n.a.v. een aan hem gegeven kapotte Geloso-versterker voor zijn grote hobby: raamantennes, erg veel plezier beleefd. Kees kon zo lekker uitgebreid schrijven, zo uit de tijd waar elektrisch licht nog niet bestond. Toen hadden de mensen nog de tijd om bij gaslamp of kaarslicht lange, smeuge brieven te schrijven.

Kees had het nooit over ziekte gehad. Zijn overlijden is voor mij dus onbegrijpelijk. Mijn deelname gaat uit aan zijn XYL en familie. Ook PE1OUN joined "Silent Key" ...

de PA3FBF

Silent Key

A shaft of sunlight, Pierces the gloom,
Of the shadowy quiet, in the radioroom,
The equipment sits idle, because, you see,
The one who used them, joined SILENT KEY.

The once shiny microphone, now dusty and dull,
A coaxial switch, angles off from the wall,
The chrome plated bug, a beauty to see,
The one who made use of this, joined SILENT KEY.

Gone is the good cheer, when talking to a friend,
The signal is stilled, SK, or the end,
No more will the callsign, used, ever be,
The one who signed them, joined SILENT KEY.

Some time as your listening and tuning around,
Do not be startled, if you hear a strange sound,
Like a quavering, ghostly, seventy three,
From the departed friend, who joined SILENT KEY .

Howard O. McCall.

uit: MM nr.8 /winter 1984

Q & Z-boekje

Alle nog bekende Q- en Z-codes (deze laatste uit de luchtvaart) zijn door Dick Kraayveld verzameld in het door hem uitgegeven "Q&Z"-boekje. Dick is voormalig cartoonist van Rinus' MM, die aan de wieg van het "HelleMonster" stond, en van wie we ook in dit boekje tekeningen zien.

Een onmisbaar boekje voor naast de transceiver om van alle markten thuis te zijn bij het maken of beluisteren van CW QSO's op de amateurbanden!

Voor de beginnende CW amateur / -amatrice doet er zijn en haar voordeel mee!

Het boekje kan worden besteld door f 15,- over te maken op giro nr. 188704, t.n.v.:

D.B. Kraayveld.
Merellaan 209
3145 EH Maassluis.

Morse - Telegraphy Dot and dash melody

Sleutelklik

Een oud marconist had tussen zijn reizen aan boord van diverse schepen vaak een week of vier geen werk. Daar hij die vier weken geen salaris uitbetaald kreeg, dacht hij eraan om als invaller te solliciteren bij PCH. Ze wilden hem wel hebben, maar dan moest hij wel een proeve van bekwaamheid afleggen. Er werden hoge eisen gesteld aan PCH marconisten. Hij moest een seinproef doen met een bug en met een handsleutel. Toen de examiner met de papierstroken, waarop zij prestaties geregistreerd waren te voorschijn kwam, klonk het verbaasd: "Dit heb ik nog nooit meegemaakt ! Je seint beter met de handsleutel dan met de bug, je bent aangenomen ! " De betreffende marconist wist heel erg zeker dat die bewering absoluut niet waar was. Het enige wat hij kon verzinnen om dit wonder te verklaren, was dat de examiner de papierstroken verwisseld moest hebben. Onze marconist heeft die man maar niet wijzer gemaakt dan hij was en hield zijn gezicht keurig in de plooi, zodat hij verzekerd was van een inkomen.

JONE plegen, terwijl men **CW**
beheerst,
is als het rijden in een lelijk eendje,
terwijl de **Rolls-Royce**
in de garage staat

QRQ 12 wpm...

*Troostende en bemoedigende woorden voor OMs/YLs
die nog "op moeten"!*

Hoewel ik vanaf mijn 11^e jaar CW ken was ik nooit boven de 5 wpm neemsnelheid ("speed") gekomen. Seinen kon ik in die tijd zelfs met zo'n 20 wpm op handpomp. Ik kon alleen mijn eigen teksten niet teruglezen...

Nadat ik mijn C-examen in winter 1987 gehaald had en ik van PDØPFS tot PE1MHL gepromoveerd was, kon ik me op het leukste op radioamateur gebied werpen: CeeWee!

Behalve op 2 m QSO-en (ik herinner me nog, dat mijn speed zodanig was, dat na elke geseinde letter de transceiver naar "ontvangst" terugschakelde) luisterde ik veel op de HF-banden. Ik ontdekte de toenmalige QRG van Rinus op 80 m. Van MM had ik toen al gehoord, en ik beluisterde met brandend interesse dat wat door de MM-ers naar elkaar toe geseind werd op verschillende snelheden onder gebruik van alle mogelijke Q-codes. Een goede oefening voor Q-codes en de telegrafistentaal met hun afkortingen! Soms waren die OMs daar te snel voor mij, wat me pas goed er toe aanzette te blijven luisteren en mijn tempo hopelijk op te voeren.

Na enkele maanden bleek dit nog steeds maar zo'n 8 wpm te zijn die ik net kon meeschrijven. Dit wist ik, omdat ik bij Wim/PA3BRP's rondjes op 2 m meeschreef. Bij 10 wpm kwamen er gaten, en op 12 wpm kwam bijna niets op papier. Jaloers dat ik was toen een CW candidate in dit rondje vrolijk vertelde dat ze alles goed genomen had en ze ervan droomde, na haar examen door te gaan met trainen tot ze 25 wpm zou beheersen! Ik redde nog niet eens 10 wpm!!!

Steeds verbetener zat ik elke avond met PA3BRP teksten mee te schrijven of wat daarop leek. Later de avond luisterde ik op 20 m naar de in snelheid oplopende "exercises" op

W1AW. In weekends weer naar de MM-QRG. Het horen van Rinus' herkenningseuntje – zie voorzijde kaft onderaan – joeg me de rillingen over mijn rug: het was het kwaliteitsmerk voor urenlang durende QSO's!

Ik wist: oefening baart kunst! Dus ik wist dat ik nog niet voldoende geoefend had omdat ik nog lang niet foutloos 10, laat staan 12 wpm kon nemen! Ik begon langzaam maar steeds wanhopiger te worden. Een kwart jaar verstreek. Geen verbetering. Ik verviel in zoiets als een depressie met korte aanvallen van razernij.

Op een zekere avond zette ik mijn HF-ontvanger met VHF-moduul aan om weer eens mee te schrijven bij PA3BRP op 2 m FM. Na de eerste letters met 8 wpm gebeurde er iets gekks. Ik was gewend om elke gehoorde letter meteen neer te pennen, ik wilde ook nu de gehoorde tekens neerpennen. Tot mijn verbazing echter zag ik de eerste letters al op papier staan toen ik pas wilde beginnen met schrijven! En ik sloeg gade hoe mijn al bewegende rechter hand het woord afmaakte en met het volgende begon! Zo ging het de hele 5-minuten-tekst lang. Ik zag mijn hand als een zelfstandig wezen over het papier glijden, regel voor regel. Mij overkwam een raar gevoel, kort voor een paniekaanval. Het was of er iemand anders voor mij alles neerschreef!

Enkele uren later, bij W1AW, was dit nog steeds zo, en dagen later ook nog. Gelukkig!

Dit stadium van “geautomatiseerd nemen” zal iedereen, die CW leert, meemaken. Het omzetten van morsetekens in leesbaar schrift gebeurt in het begin zeer bewust: “aha, didididah = “v””. Met voortschrijdende ervaring komt dan eens het “omslagpunt”. Door gewenning gaan op gegeven moment de hersens automatisch decoderen, en het gedecodeerde gaat zonder omweg via het bewustzijn direct naar die

zenuwknopen, die het herkennen van de letter én de bewegingen van de rechter hand besturen. Zodoende dat ik toen naar mijn hand keek als een koe die het wel héél erg had horen donderen!

Goed, dit was voor elkaar: ik miste vanaf die tijd bij 8 wpm niets meer door mijn nieuwe gave van het “automatisch schrijven”. Bij in het begin het neerpennen van elke letter kon ik net het volgende teken nemen waardoor ik me ongemakkelijk en opgejaagd voelde. Nu ging dit als gesmeerd. Ik vervloekte wel de examen snelheid eis 12 wpm. Waarvoor was die nou zo nodig?! Hoofdzaak je kende CW, de snelheid zou door de praktijk vanzelf komen! Zo verpestte men hele amateur-generaties, zeker die, die niet zo enthousiast zoals ik met CW bezig waren!

En weer was ik aan de afgrond van de wanhoop, toen na die verrassing op 8 wpm voor de duur van zo'n ca. 3 maanden weer geen enkele verbetering in richting 12 wpm zich voor wilde doen. En tot overmaat van ramp moest ik ook nog met vakantie! Ik nam het mijn OM echt kwalijk. Want het betekende: 2 weken geen CW voor mij – onvoorstelbaar! Ik moest toch oefenen...! Gelukkig wende ik aan deze exotische omstandigheid: geen CW, en genoot ik toch nog van mijn vakantie. Af en toe jeukte wel mijn rechter hand....

Thuisgekomen ging het de volgende avond weer naar de shack naar het rondje van PA3BRP. Ik was iets te laat en schreef de tekst op mijn gemak mee. Zo te horen seinde Wim 8 wpm naar zijn pupillen. Na afloop: “En dit was dan de examensnelheid van 12 wpm...!” Dit kon niet waar zijn!!! PA3BRP had zich vergist!

's Avonds naar W1AW luisterend bleek het toch waar te zijn! Door 2 weken NIETSDOEN aan CW was ik plots zelfs in staat om met enkele gaten, dat wel, de tekst met zelfs 15 wpm mee te schrijven! En zo bleef het sindsdien....

Uw gewauwel !

Deze pagina bleef leeg voor uw zielenroerselen, opmerkingen, aanmerkingen, info, nieuws, etc. naar aanleiding van dit boekje en uw eigen ervaringen als CW-beginner of ouwe professionele CW-rot en alle stadia ertussen in!

Vanaf de volgende uitgave hopen we deze rubriek met uw reacties te kunnen vullen!

Wij zien uw commentaar graag tegemoet, naast uw eigen verhalen en ervaringen met CW, van nu of 100 jaar geleden. Die komen dan wel vóórin te staan!

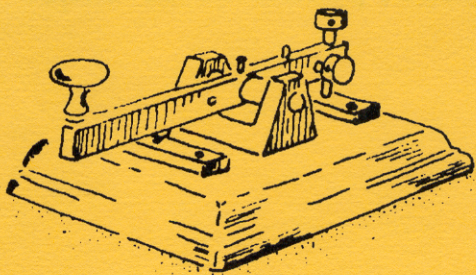
De redactie

“30”(= einde uitzending)

Morsetelegrafie

Het heeft mij altijd getroffen, dat er geen ander verbindingsmiddel was, waarover zo veel werd verteld. Noem maar op wat u wilt, de antieke middelen of de supermoderne met de ingewikkelde namen en afkortingen, of de grote tegenhanger van morse, de telefonie; je kunt je eenvoudig niet voorstellen, dat daarover dezelfde verhalen de ronde zouden doen. Voor zover ik het kan overzien is bij geen enkel middel de mens zo nauw, zo indringend betrokken als bij de morse-telegrafie. In feite is de man, de operator, het verbindingsmiddel zelf. Het onooglijke futiele seinding, dat hij hanteert, is alleen maar de **SLEUTEL** tot het middel. Hijzelf is morse, de telegrafist, de marconist, sparks, draad of vonkenboer. Hijzelf is de code; die zit **IN** hem.

Rinus Hellemons / PAØBFN/sk (MM"30"/1988)

❧ Morse, poëzie in de ether ❧